

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Szigethy György (címe) ügyvéd által képviselt (felperes neve, címe) felperesnek a dr. Cseszlai János (címe) ügyvéd által képviselt (alperes neve, címe) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében a Fővárosi Bíróság 2010. november 18-án kelt 22.P.26.083/2009/10. számú ítélete ellen a felperes részéről 11. sorszám alatt és az alperes részéről 12. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét részben megváltoztatja, és az alperest arra is kötelezi, hogy az elégtételt adó közleményt a sérelmezett cikk elérhetőségével azonos ideig a lap internetes változatában is tegye közzé 15 napon belül.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.000 (huszonötezer) forint + áfa, valamint további 18.000 (tizennyolcezer) forint fellebbezési költséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 36.000 (harminchatezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette jóhírnevét az alperes által kiadott ... című hetilap ...-i számában megjelent „...” című cikkben közöltekkel. Kérte az alperes eltiltását a további jogsértéstől, az elnézésekérésre kötelezését, továbbá 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítés iránti igényt is előterjesztett.

Állította, hogy az alperes azt a látszatot keltette, hogy neve (személye) bűncselekménnyel hozható összefüggésbe, azt sugallta, hogy egy büntetőügy terheltje. Előadta, hogy több társasház közös képviselőjeként folyamatos

magyarázkodásra kényszerült a cikkben foglaltak miatt és gazdasági érdekei veszélybe kerültek, közös képviselői tisztsége is megszűnt. Kérte, hogy a cikk hozzáférését az internetes portálon az alperes szüntesse meg.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Állította, hogy a cikk nem tartalmaz valótlan tényállítást, mert az megfelel a valóságnak, hogy többen visszavonták hozzájárulásukat a panelprogram megvalósítása tekintetében.

Hivatkozott arra is, hogy a felperes társadalmi megítélése hátrányosan nem változott és a cikk csak a feljelentést aláíró személyek véleményét tartalmazza.

A széleskörű bizonyítási eljárás lefolytatását követően az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes a felperes jóhírnevét megsértette a kiadásában megjelenő ... című hetilap ...-i számában „...” címmel megjelent cikkében, amikor azt a valós tény, hogy a 86 lakásos társasház 8 lakója hozzájárulását a ... programban való részvételhez visszavonta olyan hamis színben tüntette fel, mintha ezt valamennyi lakó tette volna; továbbá olyan látszatot keltett, hogy erre azért került volna sor, mert a lakók a bizalmukat a név szerint megjelölt ... közös képviselőben elvesztették.

Az alperest a további jogsértéstől eltiltotta.

Kötelezte, hogy a jogsértés miatt a kiadásában megjelenő ... című hetilapnak az ítélet jogerőre emelkedését követően megjelenő legközelebbi számában az ítélet rendelkező részét is tartalmazó közleményben kérjen elnézést.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 500.000 forintot nem vagyoni kártérítés címén, és ezen összeg után 2009. október 29-étől a kifizetésig járó és a mindenkorin jegybanki alapkamattal megegyező kamatait.

Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

A le nem rótt illetékről úgy rendelkezett, hogy abból mind a felperes, mind az alperes 30.000 forintot köteles az államnak külön felhívásra megfizetni, míg egyéb költségeiket a felek maguk viselik.

Az ítélet indokolásában ismertette a Ptk. 75. §-át és a 78. § (1)-(2) bekezdését, majd kifejtette, hogy önmagában az a tény, hogy a lakók és a felperes nem tudtak arról, hogy egy újságíró részt vesz a közgyűlésen, a jogsértés megállapításához nem elegendő. Az nem vitás, hogy az ilyen típusú újságírói magatartás etikátlan, azonban önmagában emiatt a felperes személyhez fűződő jogai nem sérültek.

Az sem jogsértő, hogy a cikk a felperest név szerint említette. Az általa elmondottak a valóságnak megfelelően kerültek közzétételre, ehhez külön a hozzájárulására nem volt szükség, figyelemmel arra, hogy azok nem egy magánbeszélgetés során, hanem a társasházi közgyűlésen hangzottak el, ezen kívül a tartalma sem sértő a felperesre.

Az is megfelelt a valóságnak, hogy a lakók közül többen a ... programhoz való hozzájárulásukat visszavonták. Ezt a valós tény, hogy az alperes az elsőfokú bíróság álláspontja szerint hamis színben tüntette fel. A teljes szövegösszefüggést tekintve ugyanis abból az nem derül ki, hogy a visszavonók személye megegyezik a feljelentést tett lakók személyével, továbbá az sem, hogy konkrétan erre milyen

okból került sor, így az a kép alakulhatott ki, hogy a lakók a társasház pénzügyeivel kapcsolatos feljelentés és nyomozás miatt nem kívánnak olyan közös képviselővel részt venni az újabb pályázatban, aki a pályázat során nem megfelelően járt el.

A bizonyítási eljárás során meghallgatott tanúk vallomása alapján az elsőfokú bíróság arra az álláspontra jutott, hogy a közöltek miatt a felperessel szembeni bizalomvesztés megvalósulhatott, ezért e körben a keresetnek helyt adott.

Ezt követően ismertette a Ptk. 84. § (1) bekezdését és a jogsértés megállapításán túl az alperest eltiltotta a további jogsértéstől, valamint alaposnak találta a keresetet az elnézést kérés vonatkozásában is.

A nem vagyoni kártérítés tekintetében a meghallgatott tanúk vallomásából megállapította, hogy az alperesi cikkel összefüggésben a felperes személye, közös képviselői munkája és emberi tisztessége tekintetében bizalomvesztés alakult ki. A munkájában ellehetetlenítette a cikk, amely azt a valótlan tényt sugallta, hogy az igényelt és a tényleges munkadíj közti különbséget elcsalta. A támadások miatti lemondását a lakók nagy többségének kérése ellenére fenntartotta, mert nem akart a lakók közt ismételt konfliktust okozni. A cikk után a lakók többször is felvetették, hogy bizalmuk megrendült a felperesben, majd „elkezdődött az áskálódás”.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a tanúvallomásokból kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy számos emberben felmerült annak gyanúja, hogy a felperes munkáját nem megfelelően végzi, a bizalmuk megrendült.

Mindezen körülményekre, valamint a jogsértés súlyára tekintettel - figyelemmel a kialakult bírói gyakorlatra is - az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés összegét 500.000 forintban állapította meg.

Az alperes bizonyítási indítványának teljesítését szükségtelennek tartotta és azt elutasította, mert álláspontja szerint a per eldöntése szempontjából lényegtelen a cikk elkészítési körülményeinek tisztázása.

A perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az ítélet ellen a felperes és az alperes is fellebbezést terjesztett elő.

A felperes jogorvoslati kérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását és az alperes perköltségben való marasztalását. Annak megállapítását kérte, hogy az alperes jóhírnevét azzal is megsértette, hogy olyan hamis látszatot keltett, miszerint közös képviselői tevékenységével összefüggésben büntetőeljárást indult.

Ezen túlmenően kérte az alperes jogsértő cikkének internetes hozzáférhetősége megszüntetését is.

Előadta, hogy a bizalom elvesztésén túl jelentősebb érdeksérelmet okozott az, hogy a cikk szerint jelentős anyagi kárt okozó csalás gyanúja miatti büntetőeljárással összefüggésben visszautasította a hűtlen kezelésre és csalásra vonatkozó vádakat. Az újságíró nem volt jogosult jóváhagyása nélkül a médiában a nyilatkozatát közzétenni, tájékoztatása téves volt és súlyos erkölcsi kárt is okozott.

Kifogásolta, hogy a további jogsértéstől való eltiltás csak a legközelebbi lapszámra vonatkozik, így a reparáció nem valósul meg.

Nem értett egyet az elsőfokú bírósággal abban sem, hogy a teljes cikk internetes hozzáféréseinek megszüntetése túlzó intézkedés lenne.

Az alperes fellebbezésében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperes kereseti kérelmének teljes elutasítását. Elsődlegesen összefoglalta az elsőfokú bíróság határozatát, majd lényeges eljárási szabálysértésre hivatkozott. Álláspontja szerint indokolatlanul mellőzte az elsőfokú bíróság az előterjesztett bizonyítási indítványt, mivel vizsgálnia kellett volna, hogy a másik társasházban mely okból szűnt meg a felperes közös képviselői tisztsége, és ha az nincs összefüggésben a perbeli cikkel, akkor értelemszerűen bizalomvesztésről sem lehet szó.

Előadta, hogy más társasházakban a felperes közös képviselői tisztsége nem szűnt meg a perbeli cikk miatt.

Hivatkozása szerint egyértelműen megállapítható, hogy a feljelentést tevő lakók vonták vissza a hozzájárulásukat és a ... programmal összefüggésben, így a cikk nem tünteti fel hamis színben azt a valós tény, hogy 8 lakó vonta vissza a hozzájárulást. Ezzel ellentétes állítást az írás nem tartalmaz és nem is kelt a valósággal ellentétes látszatot, hiszen mindvégig 8 vagy néhány lakóról szólt a perbeli közlemény. Előadta, hogy a megjelentek nem tartalmazznak sikkasztásra vonatkozó utalást, így a lakók állítólagos kérdései sem arra vonatkoztak.

Megállapítható, hogy egy 132 lakásos szövetkezeti ház 4-5 lakójának az elenyésző arányú érdeklődése nem okozhat bizalomvesztést a felperes személye vonatkozásában.

Megítélése szerint köztudomású tény, hogy egy társasházban mindig vannak személyes ellentétek a lakók, illetve a közös képviselő között, így ez a perbeli 86 lakásos társasházban is előfordul. Előadta, hogy a társasházlakók többségében nyilván nem rendült meg a bizalom, hiszen a kérésükre jelent meg a felperes személyét támogató újságcikk.

Az elsőfokú bíróságnak tisztáznia kellett volna a bizonyítási eljárás során azt is, hogy történt-e bizalomvesztés abban a társasházban, amelyben megszűnt a felperes közös képviselői tisztsége, hiszen a perbeli cikk miatti bizalomvesztésre kizárólag ezen társasház egyik lakójának vallomása utalt, minden bizonyíték nélkül.

A felperes fellebbezése részben alapos, az alperes jogorvoslati kérelme megalapozatlan.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem keretei között bírálta felül a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján.

E körben az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a rendelkezésre álló bizonyítékok helytálló értelmezésével érdemben nagyrészt helyes döntést hozott, azonban az objektív jogkövetkezmények tekintetében a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta.

A fellebbezésben foglaltakra tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a következőket emeli ki:

A Ptk. 78. §-ában szabályozott jóhírnév védelmének megsértésére alapított személyiségi jogi igény tekintetében a másodfokú bíróság teljes körűen egyetértett

az elsőfokú bírósággal abban, hogy a sérelmezett közlések alapot adtak a jogsértés megállapítására.

A Fővárosi Ítéltábla rámutat arra, hogy a hírnévrontás a közlés ténybeli és nem értékbeli valóságához kapcsolódik, ezért az értékelő jellegű minősítést, bírálatot, véleményt tartalmazó közlés önmagában valóban nem jelent hírnévrontást, azonban nem fogadta el az alperesnek a véleménynyilvánítás szabadságára való hivatkozását, mert megítélése szerint az alperes kijelentései - amelyek vonatkozásában az elsőfokú bíróság a jogsértést megállapította - olyan tényállítások, amelyek valóságtartalmát az alperes a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint terhelő bizonyítási kötelezettség ellenére nem tudta bizonyítani.

A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint a jogsértés megállapítása körében annak nincs jelentősége, hogy az alperes milyen indítékok, kinek a felhatalmazása alapján, mi célból jelentette meg a sérelmezett írást, mert a közlések valótlanságát objektíve kell vizsgálni, ezáltal nincs értékelhető jelentősége a jogsértő jó- vagy rosszhiszeműségének, felróhatóságának, tévedésének.

Az nem vitás, hogy a felperes által a közgyűlésen elmondottak kerültek közzétételre és az sem, hogy ennek nyilvánosságra hozatala nem volt jogsértő tekintettel arra, hogy ezt a felperes a társasház nyilvános közgyűlésén nyilatkozta és az arról való tudósítás nem tiltott. A közlés egyébként a felperes személyére nézve őt sértő, bántó, lealázó kifejezéseket nem tartalmaz, ezért a személyhez fűződő jog megsértésének megállapítására nem adott alapot.

Ugyanakkor a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint - egyezően az elsőfokú bíróság által kifejtettekkel - a ... programhoz való hozzájárulás visszavonására, annak okára, illetve az ezzel összefüggésben közölt, a kialakult bizalomvesztésre vonatkozó újságbeli állítás egyrészt nem került bizonyításra, másrészt alkalmas volt a hamis látszat keltésére, ezért helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi joga alperes általi megsértését.

A jogsértés objektív jogkövetkezménye a jogsértés abbahagyására kötelezés és a további jogsértéstől való eltiltás, a Ptk. 84. § (1) bekezdése b) pontjának megfelelő alkalmazása is indokolt volt. Ezen túlmenően azonban a Fővárosi Ítéltábla az alperest arra is kötelezte, hogy a lap internetes oldalán is tegye közzé az elégtételt adó nyilatkozatot tekintettel arra, hogy a jogsértő tartalmú közlés a honlapon is hozzáférhető és az, hogy az elégtételadás a kivonatos lapszám honlapra felkerülő változatában is megjelenik nem jelenti azt, hogy az átlagolvasó azt a jogsértő közleménnyel azonosítja.

A nem vagyoni kártérítési igény körében a másodfokú bíróság a következőkre alapította döntését.

A Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján a kártérítés feltétele a kár bizonyítása, önmagában annak állítása, hogy a jogsértés elvileg alkalmas lehet a személy megítélésének hátrányos befolyásolására, nem tekinthető olyan ténylegesen bekövetkezett nem vagyoni hátránynak, amely a Ptk. 355. § (4) bekezdése alapján a nem vagyoni kárpótlás megítélésének feltétele. A Ptk. 84. § e) pont szerint irányadó kártérítési felelősségi szabályok szerint csak bizonyított hátrányok esetén

van lehetőség annak csökkentése vagy kiküszöbölése érdekében nem vagyoni kártérítésre.

Azt, hogy a sérelemmel okozati összefüggésben a felperest érte-e olyan hátrány, amely indokolja a nem vagyoni kárpótlás megítélését, köztudomású tényként a Pp. 163. § (3) bekezdése értelmében a bíróság külön bizonyítás nélkül is valónak fogadhatja el.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a peres eljárás során felmerült bizonyítékok, tanúvallomások egyértelműen alátámasztják azt, hogy a társasházközösségben a lakókban felmerült annak gyanúja, hogy a felperes nem megfelelően, őket anyagilag kihasználva végzete munkáját, bizalmuk emiatt megrendült de legalábbis kérdések merültek fel, magyarázkodásra kényszerítették a felperest, így az alperes által okozott hátrányos megítéléssel, a cikk jogsértő közlése folytán kialakult negatív értékítélettel okozati összefüggésben az elsőfokú bíróság által megítélt nem vagyoni kártérítés összeg arányban állt és nem volt olyan ok, előadott bizonyíték, ami annak megváltoztatását eredményezhette volna.

A Fővárosi Ítéltábla a perköltség viseléséről a Pp. 239. §-án keresztül is érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése, a 6/1986.(VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és a 32/2003.(VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2011. június 7.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Győriné dr. Maurer Amália s.k.. Kisbán Tamás s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő